

10. Alocarea dinamică a memoriei.

10.1. Funcții pentru gestiunea dinamică a memoriei.

Utilizatorul poate solicita în timpul execuției programului alocarea unei zone de memorie. Această zonă de memorie poate fi eliberată, în momentul în care nu mai este necesară. Alocarea și eliberarea de memorie la execuție permite gestionarea optimă a memoriei.

Biblioteca standard oferă 4 funcții, având prototipurile în `<alloc.h>` și `<stdlib.h>`. Acestea sunt:

```
void *malloc(unsigned n);
```

Funcția alocă un bloc de memorie de **n** octeți. Funcția întoarce un pointer la începutul zonei alocate. În caz că cererea de alocare nu poate fi satisfăcută, funcția returnează **NULL**.

```
void *calloc(unsigned nelem, unsigned dim);
```

Alocă **nelem*dim** octeți de memorie (**nelem** blocuri formate din **dim** octeți fiecare). Întoarce un pointer la începutul zonei alocate sau **NULL**. Memoria alocată este inițializată cu zerouri.

```
void free(void *p);
```

Funcția eliberează o zonă de memorie indicată de **p**, alocată în prealabil prin **malloc()** sau **calloc()**.

```
void *realloc(void *p, unsigned dim);
```

Modifică dimensiunea spațiului alocat prin pointerul **p**, la **dim**. Funcția întoarce adresa zonei de memorie realocate, iar pointerul **p** va adresa zona realocată.

- dacă dimensiunea blocului realocat este mai mică decât a blocului inițial, **p** nu se modifică, iar funcția va întoarce valoarea lui **p**.
- dacă **dim==0** zona adresată de **p** va fi eliberată și funcția întoarce **NULL**.
- dacă **p==NULL**, funcția alocă o zonă de **dim** octeți (echivalent cu **malloc()**).

Funcțiile de alocare întorc pointeri generici (**void***) la zone de memorie, în timp ce utilizatorul alocă memorie ce păstrează informații de un anumit tip. Pentru a putea accesa memoria alocată, indirect, prin intermediul pointerului, acesta va trebui să fie un pointer cu tip, ceea ce impune conversia explicită (prin cast) a pointerului întors de funcția de alocare într-un pointer cu tip.

De exemplu, pentru a alocă un vector de întregi, având **n** elemente vom folosi:

```
int *p;  
if (p=(int*)malloc(n*sizeof(int))==NULL) {  
    printf("Memorie insuficienta\n");  
    exit(1);  
}
```

Funcțiile care întorc pointeri sunt utile în alocarea de spațiu pentru *variabile dinamice*. Variabilele dinamice sunt alocate în momentul execuției, nu au nume și sunt accesate prin pointeri.

Un *constructor* este o funcție care alocă spațiu în mod dinamic pentru o variabilă și întoarce un pointer la spațiul rezervat.

Un *destructor* este o funcție care primește un pointer la o zonă alocată dinamic și eliberează această zonă.

O funcție utilă, **strdup()** – salvează un șir de caractere într-o zonă alocată dinamic și întoarce un pointer la acea zonă sau **NULL**.

```
char *strdup(char *s) {
    char *p;
    p=(char*) malloc(strlen(s)+1);
    if (p!=NULL)
        strcpy(p,s);
    return p;
}
```

Exemplul 29: *Citești de la intrarea standard un șir de caractere de lungime necunoscută într-un vector alocat dinamic. Alocarea de memorie se va face progresiv, în incremente de lungime INC, după citirea a INC caractere se face o realocare.*

```
char *citire()
{ char *p, *q;
  int n;
  unsigned dim=INC;
  p=q=(char*) malloc(dim);
  for(n=1; (*p=getchar())!='\n' &&*p!=EOF; n++) {
    if(n%INC==0) {
      dim+=INC;
      p=q=realloc(q,dim);
      p+=n;
      continue;
    }
    p++;
  }
  *p='\0';
  return realloc(q,n);
}
```

Fișierul <string.h> ne pune la dispoziție o serie de funcții care ne permit să lucrăm cu zone de memorie care conțin date de tip nespecificat. Acestea vor fi considerate octeți (caractere):

Tabel 10.1. Funcții pentru lucru cu zone de memorie cu conținut nespecificat

void* memcpy(void* d,const void* s, int n)	copiază n octeți din s în d ; întoarce d
void* memmove(void* d,const void* s,int n)	ca și memcpy , folosită daca s și d se întrepătrund
void* memset(void* d,const int c, int n)	copiază caracterul c în primele n poziții din d
int memcmp(const void* d,const void* s, int n)	compară zonele adresate de s și d

Probleme rezolvate.

1. O școală are **nc** clase (**nc > 12**, datorită existenței claselor paralele). Clasele paralele sunt identificate suplimentar cu o majusculă (de exemplu 8A, 8B, etc). Clasele au număr diferit și cunoscut de elevi . Numele elevilor din fiecare clasă sunt de asemenea cunoscute. Dându-se un nume, să se stabilească în ce clasă este acesta (de exemplu 9H). Datele problemei sunt:

- un șir de 12 caractere, în care caracterul **i** specifică ultima dintre clasele paralele **i+1** (de exemplu dacă **s[4]** este **C** atunci avem 3 clase a 5-a: 5A, 5B și 5C).
- mai mulți întregi specificând numărul elevilor din fiecare clasă
- numele elevului căutat
- numele celorlalți elevi, introduse, câte unul pe linie, în ordinea claselor.

Menționăm că nu se dă explicit **nc** – numărul total de clase. Alocarea de memorie pentru tablouri se face dinamic.

1. citire șir ultime clase
2. determinarea numărului de clase **nc**
3. citire nume elev căutat
4. citirea numărului de elevi din fiecare clasă
5. alocare memorie pentru păstrare nume elevi
6. citire nume elevi
7. căutare elev și determinare număr clasă
8. formare nume clasă pe baza numărului
9. afișare nume elev și nume clasă

2. Să se întocmească și să se afișeze un index de cuvinte, pe baza liniilor citite de la tastatură. Acesta este un tablou (alocat dinamic, întrucât nu îi cunoaștem dimensiune de la început), în care sunt puse toate cuvintele distincte din text de lungime > **lgmin**. Fiecare cuvânt va fi însoțit de numărul său de apariții, și de numerele liniilor în care a apărut. Dacă un cuvânt apare de mai multe ori într-o linie, numărul de apariții va fi actualizat corespunzător, dar numărul liniei va apare o singură dată.

Valoarea **lgmin** se citește înaintea textului. Între cuvintele din text pot exista ca separatori spații albe, virgulă, punct două puncte și punct-virgulă .

1. citire lgmin, inițializare contor linii
2. buclă citire linii
 - buclă separare cuvinte din linie
 - verificare lungime cuvânt separat
 - căutare cuvânt în index
 - dacă e găsit
 - actualizare nr.apariții
 - eventuala actualizare nr.linii
 - dacă nu e găsit
 - creerea unei noi intrări în index
 - copiere cuvânt
 - actualizare nr. apariții
 - actualizare nr. linii
3. afișare tablou index

10.2. Probleme propuse.